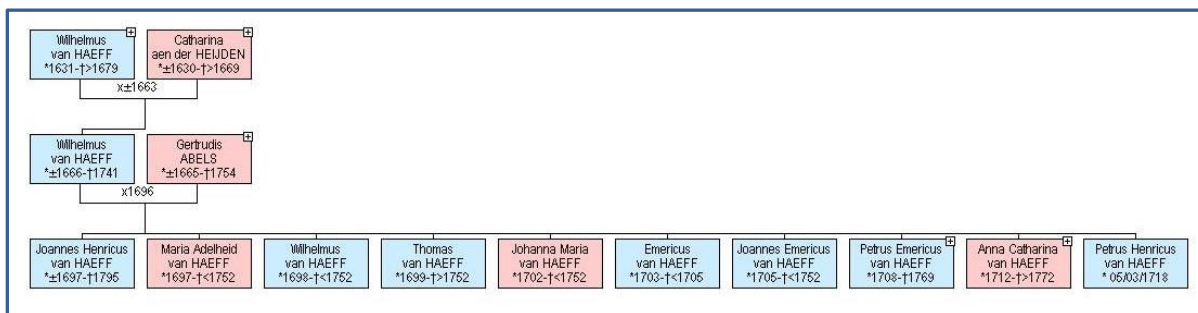

XIIb. Provisor en brouwer **Wilhelmus van Haeff** (1666-1741)

De tweede zoon van Wilhelmus **XIIb** moet circa 1666 te Goch geboren en RK gedoopt zijn. Hij treedt later als regent (provisor) van het Gochse armenhuis op. Uit rekeningen blijkt dat Willem tevens bierbrouwer is. Hij overlijdt ongeveer 75 jaar oud, te Afferden-Deest op maandag 31 juli 1741 en werd aldaar begraven op donderdag 3 aug. 1741. Willem trouwde te Goch op donderdag 20 september 1696 met **Gertrudis ABELS**. Gertrudis werd geboren en RK gedoopt circa 1665 en ze overleed, ongeveer 89 jaar oud te Schaijk op zaterdag 10 augustus 1754. Haar begrafenis was te Schaijk op dinsdag 13 aug. 1754.

Willem ten Haeff; provisor, wordt genoemd bij verpachtingen en pachten te Goch tussen 1701 en 1704.

Hier volgen de landerijen soo de selve aen ons (Abtei Gräfenthal) convent te gewin ofte winturigh sijn: Jelis van den Bosch modo Willem ten Haeff, gilt jaerlix op Martini 1,5 malder roggen alde maete modo Peter van Haeff, modo erven Jan van den Bosch. Dese anderhalf malder rogh alde maete op Martini verschenen sijn tot het jaer 1699 inclusive richtigh betaelt.

Zijn vader, Wilhelm van Haeff is in 1681 provisor van het Männerhaus in Goch. Deze Willem van Haeff jr. was van 1697-1699 zeker eigenaar van de Gochse herberg *De Fontein*. Gertrudis Abels overlijdt op 10 aug. 1754, een jaar na overlijden van Wilhelmus van Haaff.

Uit dit huwelijk worden 9 kinderen geboren:

1. Hun eerste zoon heet **Joannes Henricus**, hij werd RK gedoopt te Goch in 1697. Hij werd priester en overleed bijna 100 jaar oud te Schaijk op vrijdag 14 augustus 1795. Begraven te Schaijk op dinsdag 18 aug. 1795. Het leven van deze uiterst sociaal bewogen priester is in een afzonderlijk hoofdstuk beschreven. **Zie XIIb1**
2. **Maria Adelheid**, geb. en RK ged. te Goch op dinsdag 2 juli 1697. Doopheffers waren: Wilhelm(us) van Haef (grootvader) en meter Anna Cryfs (grootmoeder), ovl. (hoogstens 54 jaar oud) voor mei 1752. Dit kan bijna geen andere Willem zijn dan de grootvader. Dit zou dus betekenen dat hij na deze datum moet zijn overleden.
3. **Wilhelmus**, werd RK gedoopt te Goch op dinsdag 21 okt. 1698. Doopheffers waren Wilhelmus Abels en Theodora Abels (oom en tante van moederszijde) loco Wilhelmina Cryfs. Deze Wilhelmus wordt 5 mrt. 1729 mogelijk poorter van Rotterdam, overleden (hoogstens 53 jaar oud) te Rotterdam (?) voor mei 1752. Wilhelmus is in 1743 mogelijk doopheffer bij doop van Antonius zoon van Matthias van Haeff en Gertrudis Reijnders.

We hebben hier duidelijk met familie te doen (Abels en Cryfs) alleen is de directe relatie naar de familie Cryfs (nog) niet bewijsbaar. Gezien de vernoeming Wilhelmus lijkt het me aannemelijk dat Wilhelm Abels de vader van Gertrudis is, Theodora mogelijk een zuster en Wilhelmina Cryfs wellicht een tante. Ook de fam. Richelraet komt nog voor en de fam. Michels moet zeker ook gelieerd zijn.

4. **Thomas**, RK gedoopt te Goch op maandag 23 maart 1699. Doopgetuigen waren Joes Abels loco R.D. Arnold Cornelis Cryfs. De meter was Anna Cryfs met Johanna Cryfs als plaatsvervangster. Thomas overleed (minstens 53 jaar oud) na mei 1752. Bij het opmaken van zijn moeders testament op 19 mei 1752 is hij -zoals we zagen- nog in leven en volgens mij ook ongehuwd, anders had dat wel vermeld gestaan.
5. **Johanna Maria Aleidis** werd RK gedoopt te Goch op zondag 23 april 1702. Doopgetuigen waren R.D. Arnoldus Crifs en Theodora Abels, zij overlijdt (hoogstens 50 jaar oud) voor mei 1752.
6. **Emericus** (soms ook genoemd ten Haef), RK gedoopt te Goch op donderdag 16 aug. 1703 met als doopgetuigen Emericus Abels en Theodora Abels. Hij is zeer waarschijnlijk overleden voordat op 29.01.1705 opnieuw een zoon Emericus wordt gedoopt.
(Dooopheffer R.D. Emericus Abels. Hij overlijdt te Schaijk 28 juni 1746 en wordt daar 29 juni *in het hooge choir onder den sjerck* begraven. Hij wordt opgevolgd door Johannes Hendricus van Haaff (zie zijn biografie vinden we hierboven).
7. **Joannes Emericus**, wordt RK gedoopt te Goch op donderdag 29 jan. 1705. Doopgetuigen waren R.D. Emericus Abels en Johanna von Richelraet, overleden (hoogstens 47 jaar oud) voor mei 1752.
8. **Petrus Emericus** werd RK gedoopt te Goch op zaterdag 1 sept. 1708. Hij overleed (60 jaar oud) te Schaijk op woensdag 28 juni 1769 en werd begraven te Schaijk op zaterdag 1 juli 1769. Dooopheffers waren Paul Jansen (van Bilder) echtgenoot van Sybilla Abels en Agnes van Dueren (zij was in 1706 echtgenote van Johannes Tylen.) Kanttekening bij deze familienaam Tylen is dat Antonius van Haaff in 1750 te Goch huwt met Agnes Tylen. (volgt XIIlb)
9. **Anna Catharina** van Haeff, RK gedoopt te Goch op woensdag 19 okt. 1712. Doopgetuigen: Joannes Michels en Matina Theodora Abels. Overleden (minstens 59 jaar oud) te Herpen na 1776. (M.i. is matina hier een afgeleide van maternus hetgeen *van moederszijde* betekent. Het gaat hier waarschijnlijk opnieuw om de tante Theodora Abels).

1772 Na 19 mei, bij het opmaken van haar moeders testament is zij nog in leven en genoemd als weduwe van Mart. van Sambeek. Zij trouwt (resp. ca. 22 en 25 jaar oud) circa 1735 voor de eerste keer met **Martinus Hubertus van SAMBEEK**. Hij werd circa 1710 geboren te Vijnen en overleed (hoogstens 42 jaar oud) te Herpen? voor 1752. Anneke van Haeft wordt al in 1750 als wed. van Mart van Sambeek genoemd (Meded. Ulijn). Dit betekent dat het huwelijk met van Sitteberg na 1750 tot stand moet zijn gekomen. In het trouwboek van Herpen staat: Afkomstig uit Goch; Anna van Haef gehuwd met Martines Huberts van Sambeek

Zij trouwt voor de tweede keer dus te Schaijk rond 1750, met **Hendricus van SITTEBERGH**. Hij werd RK ged. te Goch? circa 1710 en overleed (minstens 62 jaar oud) te Herpen? na 1772.

1776 (mei) *Hendricus van Sitteberg en Anna van Haef echtel. wonende tot Herpen bekennen aen den Mase aldaer 4 percent iaerlijks te vergelden, en mit ene advertentie van 3 maende voor den verschijndagh ten wederzijde opseggen eerstmaal op den 25ste Meij 1772 verschijnende een som van zestig gld. Heeft onder speciaal verband van haer huys, hoff tot Herpen in de Rogstraat gelegen, en verders onder verband 2 Borge erfgen. Wilm Willembroer en Joes der v Berkel.*

Herpen mej 1776. Waren ondertekent Hend. van Sitteberg en Anna van Haef, Joannes v. Berkel, handmerk van Wilm Peterbroer, Jan Hilsdonk en G. Olymeulen schepenen.

Na zijn negen kinderen te hebben gepresenteerd, gaan we weer verder met het leven van **Wilhelmus van Haaff**. Hij moet dus rond 1666 zijn geboren als zoon van Wilhelmus van Haaff en Catharina aen den Heijden. Een exacte datum van zijn doop is niet gevonden. Ook zijn

vrouw Gertrudis Abels moet rond dezelfde tijd geboren zijn. De naam Abels wordt -zoals we hebben kunnen zien- regelmatig aangetroffen in Goch. Zij kan dus heel goed ook in Goch geboren zijn.

1686 Op 4 jan. wordt in een protocol twee maal gesproken van *Gemeinsmann Wilhelm van Haeff*. Ook in jan. 1687 wordt *Wilhelm van Haeff* als zodanig genoemd.

1688 In een rekening uit 1688 komt *Wilhelm van Haeff* voor en op 12 jan. wordt gesproken van *Wegemeister Wilhelm van Haeff*. Op 22 maart van hetzelfde jaar wordt hij genoemd als Gemeinmann en later als *Provisor van het Armenhuis; Wilhelm van Haeff*.

1689 Op 10 jan. en 5 febr. komen we Wilhelm van Haeff weer tegen als Gemeinmann en op 4 febr. 1690 wordt genoemd *Wilhelm van Haeff*. De derde mei en op 12 juli komt in het protocol voor Gemeinmann Provisor Wilhelm van Haeff.

Adviestaak.

Ervan uit gaande dat een Gemeinman als taak heeft om het stadsbestuur in adviserende zin te dienen, een positie die in mijn beleving een der laagste adviserende functies is, is het denkbaar dat Willem op zijn 19-20ste dus al Gemeinmann is. Als Gemeinmann vertegenwoordigde je een deel van de stedelijke bevolking of het gilde waartoe je behoorde. Gemeinsleute maakten echter geen deel uit van het stadsbestuur, maar werden door burgemeester en schepenen regelmatig gevraagd om advies aangaande prangende kwesties en als zodanig kon je uiteindelijk doorstromen naar de functie van stadsbestuurder.

1691 Op 26 nov. wordt vermeld: *ex communitate fr: Wilhelm von Haeff*.

1692 Jaarrekening van het arme Mannenhuis over 1692 *Ontfangen aen geltrente: Willem ten Haeff gilt jarlijx uijt sijn huijs in de Vostraat den bonten Pels op martini 2 ½ alde dalder ad 45 st. jarlijx betaelt met 3 alde dalder 22 ½ st.*

Aangezien vader Wilhelmus in 1693 komt te overlijden zou deze vermelding ook nog op hem betrekking kunnen hebben en ook nog *Provisor Willem van Haeff modo Willem van Richgelraet gilt uijt zijn huijs Het Witte Peert jarlijx op Sunte Jacobi 15 daler. fl. 15.--.*

Provisor Willem van Haeff In de Bonte Pels erffgen. Jan van Dueren ende voor die onmondige kinderen gilt uijt een stuck lant groot 2 morgen ande Cleefsestraet gelegen jarlijx 8 gld 10 st. en Drie dragers hebben in Het Witte Peert tot Willem van Richgelraet verteert 8 halve bier. Betalt fl. 2.4.—

Verschillende herbergen

Ik heb steeds meer de neiging om *De Bonte Pels* in de Vosstraat ook te scharen in de reeks van Gastwirtschäfte. Want dan zou het kunnen zijn dat zoon Wilhelm wederom als herbergier een andere herberg betreft (koopt!). We zagen reeds eerder dat zijn vader voordat hij in 1666 eigenaar wordt van *Het Witte Paard*, ook een huis in de Vosstraat bewoonde.

Waarschijnlijk is hij later ook de eigenaar van de herberg *De Fontein* (1693-1728), waar de schutterij van St. Georgius hun schuttersfeesten vierden. Zijn vader overlijdt in 1693. De vermeldingen uit 1697 en 1699 als provisor van het Frauenhaus zijn dus zeker aan deze Willem toe te schrijven en niet aan zijn vader.

De herberg *Het Witte Peerd* is in 1692 nog steeds eigendom van halfbroer Willem van Richelraet. Op 4 jan. wordt gesproken van Gemeinmann Provisor Haeff en in een protocol van 21 okt. 1694 komt de naam Wilhelm Haeff twee maal voor. Het gaat hier waarschijnlijk om deze zoon Wilhelmus.

Het huwelijk tussen Wilhelmus en Gertrudis Abels zal rond 1694-95 zijn voltrokken. Een exacte datum is niet bekend i.v.m. het verlies van de betreffende trouwboeken.

1696 In dit jaar wordt er eveneens gesproken van provisor Wilhelm van Haeff. Willem is dan inmiddels 30 jaar, dus zou de positie van provisor inmiddels verworven kunnen hebben.

1697 Op 2 juli wordt het tweede kind van Wilhelmus en Gertrudis Abels te Goch gedoopt. Het krijgt de naam Maria Adelheid. De doopheffers zijn Wilhelm van Haef en Anna Cryfs.

Dit kan geen andere Willem zijn dan de grootvader. Dit zou dus betekenen dat hij na deze datum moet zijn overleden. Op 18 nov. wordt te Goch gedoopt Jacob Milius, zoon van Wolter Milius en Petronella van Haaff. Doopheffers zijn: Wilhelmus van Haef en Helena Milius. Deze Petronella is de oudste zuster van Wilhelmus.

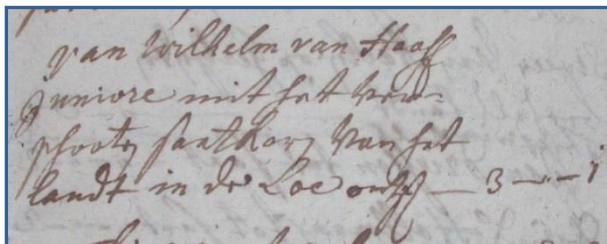
1698 Op 2 febr. wordt genoemd provisor Willem van Haeff, fl. 1.3.—

1699 febr. lezen we *Willem van Haaff, bedienaer des manshuys...* Auch in de Jahren 1693 und 1694 fand in die Gastwirtschaft Die Fontein das Fest der Schützengilde statt. In 1697 und 1699 hatte die Georgiusgilde hier ihre Herberge, ihr Vereinslokal. Wirt war in diesen Jahren Wilhelm van Haeff der Junge.

Dit is een interessante vermelding want vroeg ik me eerder af of in de *Bonte Pels* een herberg was waar Wilhelm junior resideert, nu in 1699 is hij waard van de herberg *De Fontein* in de Molenstraat. Willem is in elk geval eigenaar van *De Fontein* van 1693-1728. In 1728 is er een nieuwe eigenaar t.w. Derck Laetjens.

1699 Den 22 junij heeft voor....gemelde Compagnie opgetrocken 49 Mann in getall, uijt het logement de Fonteijn in de Meulenstrasse tot Goch bij Wilhelm van Haeff den jonghen;... Op 21 okt. wordt Willem van Haeff opnieuw genoemd als *Bedienar des Manshuys*.

Van 1701-1704 wordt hij genoemd bij pacht en verpachting; Willem ten Haeff, provisor te Goch. hier volgen de landerijen soo deselve aen ons convent te gewin of winturig sijn: *Jelis van den Bosch modo Willem ten Haeff, gilt jaerlix op Martini; 1,5 malder roggen alde maete.*

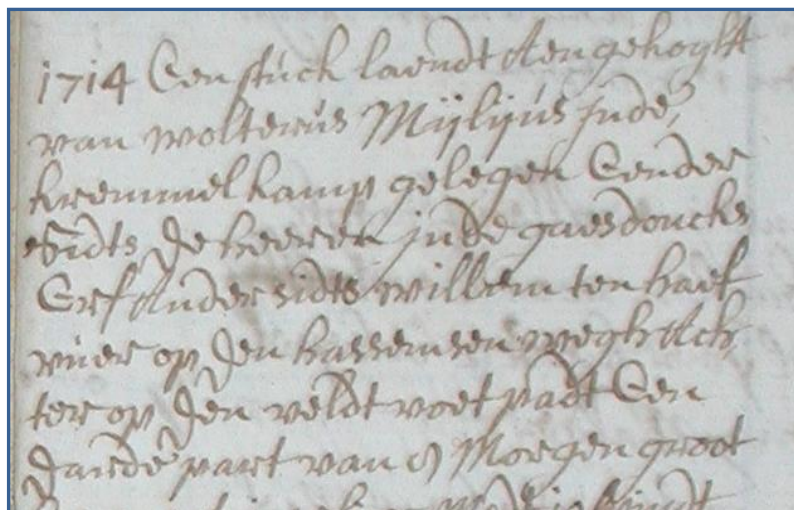

1702 Op 23 maart wordt gedoopt Joanna Maria Aleidis, d.v. Wilhelm van Haef en Gertrudis Abels. Doopheffers zijn R.D. Arnold Crifs en Theodora Abels.

1703 Genoemd provisor Wilhelm von Haeff fl. 2.6.—en *Van Wilhelm van Haaff juniore mit het verplaatsen saethove van het landt in de Loc. Ontf. fl. 3.--.1*

1709 en 1710 Genoemd provisor *Wilhelm van Haeff*, fl. 3.7.-- (ook prov. Gerardt van Richelraet)

Aan overige provisoren komen we in 1709 tegen: Peter Lacx, Rutger van den Bosch, Hendrick Lacx, Gerardt van Richelraedt, Willem van Haef, Dijderick van Heuijckelom, Lambert Martens,

Hermannus Michgels, Liffert Wolters, Wilhelm Abels, Fijckarijus (vicaris) heer Hendrickus Lacx, Rechter heer van Wel, Hendrick Weghman, Johannes Jansen, heer Theodoris Richminus van Heuijckelom en Jelis van den Bosch.

1712 Genoemd provisor Wilhelm van Haeff, fl. 2.16.--

1714 Inkomsten uit rogge voor het armenhuis: Op 14 mei: *Een stuck laendt aengekocht van Wolterus Mijlijus in de*

Kremmelkamp gelegen, eendersidts de heeren van Gaesdoncks erf andersidts Willem ten Haef. Vuer op dien Hassemse wegh achter op den veldt voetpadt. Een darde part van 87 morgen groot beswaert jaerlicx met 10 spint uijt de 8 morgen aen die koninckliche rentmeister enz. ook genoemd provisor Wilhelm van Haeff ...

1715 Kauffzudul van 1/3 van acht morgen landts in de Cremmelcamp aangekocht van H: Wolter Millius tot behoef der armen spinding 1714 den 14e may.

Kundt und zu wissen seije hier mitt ein jedermänniglich das vor mir secretario nebst erstbenandten dazu requirirten zeugen kommen und erschienen seij Wolter Millius und seine eheliche frau Petronella ten Haaff und haben vor uns ausgetragen und bekandt in einem vesten und unwiderrufflichen erbkauff verkauffet zu haben gleich wie hiermitt sie und in kraft dieses verkaufen an die hiesige H. Provisoren in und zum erblichen behueff der armen spinding ein sicher stuck bauwlandt ad ein dritten theil von acht morgen landts in den Cremmelcamp auser der Frawenpoort einerseiths herren von Gaesdoncks Erb anderseits Willem ten Haeff der junger vor auff den gemeinen wegh, hinten auff das graswegken schiesende kennelich gelegenes bauwlandt beschwert in die rentmestereij Goch mitt ein dritten theil von 10 spint roggen neue maess; verkauffer soll den gantzen verkauff von vogenantes landt bis 1713 inclusive bezahlen, und wan solches geschehen, selbiges p quitung dociren und was sonsten ferner von gen[an]t[en] erbzins bezahlet werden muss zu laste der armen spinding.

Forgemelte H: kaufferen haben voor mehr g[enan]tes landt zu bezahlen angelobt die summe von vierhundert thaler clevisch, jeder ad 30 stuver gerechnet nebst sweij reichsthaler zur einer recognitie vor vogen[an]te verkaufferinne diese verkauffung ist geschehen 1714 den 14 maij und ist der aenfang dieses landt alsoo forth gewesen: verkauffern versprechen, das wo uber kurtz oder lang sich noch einig mehr beschwer auf mehr vogenantes landt sich her vor thun möchte jeder zeit abzumachen und den kaufferen davon schadloss zu halten, auch dieses erb consernirende briefschafften aus zu kehren dessen zur wahrheidts uhrkundt und mehrer bekräftigung dieses kauffs contract, haben wir eheleute nebst denen dazu ersuchten zeugen dieses eigenhändig unterschriben und von secretario beuhrkunden lassen: Goch 22 januarij 1715 Joh. Junius secr. Wolterus Millius vor mir und mein hausfrau Petronella ten Haeff, Peter Verhoeven en Jan van den Bosch als getuige. Goch 22 januarij 1715.

Deze Johannes van den Bosch is gehuwd met een zus van Petronella; Agnes van Haaff. Zo vinden we de aangetrouwde families steeds weer terug op koopcontracten en bij doop en huwelijk.

Den 1 August van Willem
van Haef wedg: sijn vader
soo hij int slot der armen Re-
kening geblevene schuldigheit voor
de halfscheijt het capitael ad - 01-6-3
en op afslag der venten - - 0 23 5

1715 Den 1 august van Willem van Haef wegen sijne Vater en soo hij int slot

der armen Rekeningen geblevene schuldigheit voor de halfscheijt het capitael ad fl. 81.6.3 en op afslag der venten fl. 0.23.5 .

Dit is de laatste Willem die tijdens dit gedetailleerde onderzoek is vastgesteld. Na 1715 worden er geen Willems van Haeff meer genoemd in Goch. Het is onduidelijk wanneer Wilhelmus en Gertrudis Abels precies verhuizen naar Schaijk. Hun zoon, de priester Johannes Henricus van Haaff is daar al op 25 sept. 1736 trouwgetuige. Hij is er dan nog geen pastoor van Schaijk. Deze functie wordt dan nog bekleed door zijn Heerroom; R.D. Emericus Abels. In ieder geval moet de verhuizing ergens rond 1715 worden geplaatst, ofschoon ze in de documenten pas in juli 1741 te Schaijk weer boven water komen. (Overlijden van Willem in

1741). Na 1715 wordt er in Goch in elk geval niets meer over Wilhelmus gevonden. Alleen in oktober 1726 wordt nog een maal een Wilhelmus van Haaff als doopheffer genoemd. Het zou deze Willem goed kunnen zijn, maar waarschijnlijker is echter dat het Wilhelmus, de broer van Agnes betreft bij wiens kind hij doopheffer is.

Het lijkt er dus sterk op, dat Wilhelmus en Gertrudis in elk geval na 1726 maar waarschijnlijker rond 1715 met hun kinderen richting Schaijk/Afferden-Deest zijn vertrokken.

1741 Op 31 juli overlijdt te Afferden Deest in de Betuwe, Wilhelmus van Haaff en op 3 aug. wordt hij aldaar begraven.

1752 (19 mei) *Compareerde voor ons ondergeschr. schepenen en Landschr. van Schaijk, land van Ravesteijn in eigen persoon Juffr. Gertruij Abels wed. van Wilhelm van Haeff wonende bij haeren heere soone in de pastorie aldaer, aen ons wel bekend sijnde enigsints swaeck van lichaem, dogh gaende ende staende ter steege en ter straete, haere redene memorie ende verstandt, ende wij niet anders oirdeelen conde wel maghtig ende gebruijkende de welcke aen ons te kennen gaeff, datte seeckerheit des doodts en deszelfs onseeckere uhre haer bewoght hadde eene dispositie over haere goederen op te righten.*

Zulcke dispositie:

In den eersten recomandeert tastatrice alle testamentaire codicillaire dispostie, legaate, gifte ende maeckinge hoe die oock genoemd moge worden en speciaelijck de gheene, de welcke testatrice voor den notaris J.F. Ploegh (uit Ravenstein) in dato 30 october 1750 voor die daerbij genoemde getuijgen in het pastorie hujs tot Schaijck heeft opgericht (dit testament is niet bewaard gebleven!), als mede alle eerdere die nogh van te voren offte daernaemoghte opgericht sijn, waervan sij testatrice in oprechthijdt verclaert gheene de minste heugnisse te hebben, willende alsoo, dat gheene andere dispositie haere effecte sullen sorteren, dan alleenelijck deese.

Craeghte welcke testatrice tot haeren erffgenaem is roepende den Eerw. Hr. pastoor alhier Joannes Hendricus van Haeff in alle soo gerede als ongerede goederen. als testatrice stervende sal commen nae telaeten, voorbehoudens die legitime portie haere andere kinderen, met name Thomas van Haeff, Anneke van Haeff de wed. van Math. van Sambeek en Petrus Emericus van Haeff competerende, in welke legitime portie testatrice haere voornoemde kinderen en bij vooraffsterven van deselve, de kinderen in haer ouders plaetse mits dese tot haere erffgenaeme is roepende, voor sooveel het selve naer scharpheijd van reghte gerequireert wordt.

Ende om alle moijelijckheit ende queestie die door die uijt deilinge der legitime portie soude conne onstaen, soo laet testatrice in voldoeninge der legitime portie, aen haere drie voors. kinderen all het ghene, datte selve soo wegens van dote (legitieme portie?) off uijtsetsell, het zije in goedere offte gelt aen haer moghte gegeven hebben, alsmede all het ghene wat testatrice haere voornoemde drie kindere met naemen Thomas, Anneke en Petrus Emericus van Haeff, boven die voornoemde dote geleent offte voorgestreckt heeft met alle die aghteren en verscheidene staende interesten, willende ende begerende testatrice alsoo, dat haere voornoemde drie kinderen mits dese gedaene aenwijsinge sijn vergenoeght sullen hebben te houden, soo kan testatrices Heere soon den geinstitueerden erffgenaem met haere voornoemde drie kinderen affdeilen, soo als haere legitime portie in testatricens nalaetschap naer scharpheidt der reghte is competerend, in welcken vall voornoemde drie kinderen sullen gehouden sijn niet alleen het gheene in te brengen, watte selve aen testatrice uijt eenighe hoofden soo wegens geleent gelt als andersints schuldigh sijn, maer oock tot voordeel van den gemeenen boedell sullen gehouden sijn in te brengen, watte selve bij wege van dote, offte uijtsetsell, en sulx met alle daervoor versprokenen interesten van testatrice ontfangen hebben, welke al te saemen mede gedeelt en tot voordeel van den gemeene boedell sal genoten worden.

Daerenboven legateert testatrice aen de pastorie tot Schaijck eene somm van 50 gld. om voor d'interesse van dien iaerlijx tot haere ziele laeffnis te celebreren eene singende misse van Requiem, mette vigilie van d' overledene en haeren naem op het doodboeck te stellen en op de gewone daege aff te leese, en geefft testatrice alsnogh de somm van 150 glds, waervoor sij

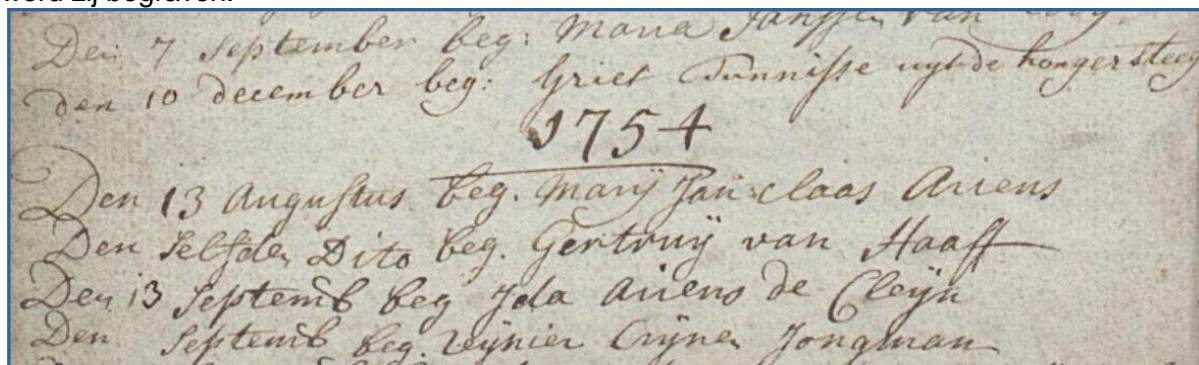
ordonneert, dat strax naer haeren dootd sullen gelese worden misse van requiem tot laeffnisse van haere ziele.

All het gheene voors. is verclaert testatrice te sijn haere laeste en uijterste wille, willende ende begerende, datte ten selven in alle delen en punten, het zij als een testament, codicille, giffte ter saecke des dootds, of onder die levende, of soo als den selven het beste sal connen, of mogen bestaen door haere kinderen van woordt tot woordt naergecomen worden, niet tegenstaende aen het substantiele wese deses ijs moghte manqueere, waeraen testatrice mits dese is derogerende.

Versouckende alsoo testatrice, dat van dese haere dispositie een acte in forma magh opstellen en aen haer mede gedeilt worden, des in oirconde heeft testatrice sulx eigenhandig neffens ons schepenen en Landschr. ondertekent binnen Schaijk den 19e mej 1752.

Waeren ondert.: Gertruij Abels wed. van Haeff, Jan van Dueren schepen, Herm. Franssen schepen en Leon. van Duren Landschrijver.

Op 10.8.1754 overlijdt te Schaijk Gertrudis Abels, weduwe van Wilhelm van Haaff. De 13^e werd zij begraven.

Testament

Uit bovenstaand testament valt op te maken dat zij als wettige erfgenaam haar eerwaarde zoon Johannes Henricus aanwijst. Zij legt –ter voorkoming van ruzie tussen haar kinderen– de verdeling van het erfdeel van de andere drie kinderen, Thomas, Anneke en Petrus Emericus in handen van de pastoor die er voor moet zorgen dat elk zijn kindsdeel krijgt. Verder dienen allerlei gedane, op de erfenis terug te voeren schenkingen, verrekend te worden.

[Ga naar XIIIb](#)